

Tilsynsrapport til offentliggørelse

Virksomheder
J.nr. 2019 - 1622
Ref. SOEAN/PEMJE
Dato: 16.04.2026

Tilsynsrapport

Virksomhedens navn	VALD. BIRN A/S
Virksomhedens adresse	Frøjkvej 75, 7500 Holstebro
CVR-nummer	26681111
Virksomhedstype	2.4 Drift af jernmetalstøberier > 20 tons om dagen
Tidspunkt for tilsynet	13.03.2026
Baggrunden for tilsynet	Basistilsyn
Varsling af tilsynet	Tilsynet blev varslet den 03.03.2026
Deltagere fra virksomheden	Lars Christian Kongerslev, Jens Holger Larsen
Øvrige deltagere	
Tilsynet udført af	Søren Andersen og Peter Møller
Tilsynet omfattede	Se indsatte dagsorden
Materiale udleveret	

Dagsorden for tilsynet

Tid	Aktivitet	Ansvarlig
10:00 – 10:30	Introduktion til tilsynet og generel information	MST
10:30 – 12:00	Fysisk tilsyn: <ul style="list-style-type: none">• Områder ifm. nye miljøgodkendelser<ul style="list-style-type: none">• Containerpladsen• Ny lagerbygning• Briketproduktion hal 22• Forlængelse af hal 24• Ny knuser / indløbsknuser• Støberiet• Skrotgraven• Affaldshåndtering og rengøring af arealer• Filtersystemer og AMS• Overfladevand / regnvandsbassin• Analyseresultater udledt overfladevand/regnvand• NOVANA / PULS indberetning	VALD. BIRN
12:00 – 14:00	Gennemgang af miljøgodkendelsens vilkår	MST / VALD. BIRN
14:00 – 14:30	Afrunding og opsamling	Alle

Indledning

Vald. Birn A/S oplyser følgende.

Der er gennemført en række energiforbedringer på virksomheden i løbet af 2025, der har medført et reduceret forbrug af naturgas til komfortvarme. Det er særligt investeringer i varmegenvinding fra udsugningsanlæg, som derved delvist har erstattet brugen af naturgas til opvarmning af de store mængde erstatningsluft i produktionen.

Det har også været flere udskiftninger i maskinparken på maskinfabrikken, der har ført til energibesparelserne, og der er store planer om fremtidens støberi, der bl.a. går ud på at installere en ny DISA støbeautomat, som erstatning for to eksisterende DISA støbeautomater.

Der arbejdes også med udvikling af ny teknologi i form af robotter til processerne med udslagning og afrensning af støbte emner, som vil betyde et væsentligt bedre arbejdsmiljø og en optimering af processen.

Som noget helt nyt er der implementeret ”mFRR systemydelse”¹, som er en ekstern styring af smelteovnene så driften kan reguleres ift. den aktuelle belastning af elnettet. Dermed understøttes den grønne omstilling og den nødvendige stabilisering af net frekvensen, hvorved sandsynligheden for brown-outs eller black-outs af elnettet reduceres. Dette kan gøres uden at gå på kompromis med smelteprocessen og kvaliteten af produkter.

Et andet projekt, som der er blevet forsket i, er at kunne erstatte naturgas med el til opvarmning af øser (skeer), hvor disse opvarmes til ca. 1.450 gr. C inden de fyldes med smeltet jern. Dette skal gøres for at undgå en chokeffekt, når det smeltede jern hældes i øsen. Projektet er ikke implementeret, da der endnu ikke er en tilgængelig teknologi grundet de høje temperaturkrav.

Et tidligere skift til naturgas fra propangas har givet en energibesparelse for fabrikken.

Ved CED-overfladebehandling (maleafdelingen), hvor der i dag anvendes flere naturgas fyrede ovne til tørreprocessen, er der nu etableret en ny ovn, der opvarmes med el, hvilket

¹ Systemydelsen mFRR = manual Frequency Restoration Reserve - er en manuel systemydelse, hvor Energinet aktiverer op- eller nedregulering for at genoprette balance og frekvens i elsystemet, når automatiske reserver ikke er tilstrækkelige.

har givet en stor viden og et godt resultat. Vejen er således banet for yderligere konvertering fra naturgas til el til opvarmning/tørring af de overfladebehandlede emner.

Håndhævelser

Der har ikke været gennemført håndhævelser siden sidste fysiske tilsyn samt opfølgninger herpå og nærværende tilsyn har heller ikke afstedkommet håndhævelser.

Indberetninger om egenkontrol.

Miljøstyrelsen har via Virksomhedens indberetning til NOVANA/Puls konstateret for 2025, at maksimalværdien for Nikkel i prøven udtaget den 15. december 2025 er overskredet.

Makskravværdien for Nikkel er vilkårsat til 8 µg/l, og analyseresultatet viser en værdi der er en overskridelse af kravvilkåret da der er konstateret en udledt værdi for Nikkel på 12 µg/l.

Registrering af MCP jf. BREF MCP. Vald. Birn har oplyst at der på fabrikken er installeret to fyringsanlæg med hver en kapacitet på 5 MW og et på 3,95 MW, alle anlæg har eget afkast, og hermed regnes de ikke for én samlet kapacitet. Vald. Birn A/S har derfor ingen fyringsanlæg der skal registreres ift. BREF MCP.

Vald. Birn A/S foretager registrering af affald til ADS. Affaldsdatasystemet er en webbaseret database hvor Miljøstyrelsen indsamler informationer om affaldsstrømme i Danmark. Data kommer fra virksomheder, der tager ansvar for håndtering af affald. De skal årligt indberette, hvor de har modtaget affald fra, hvilket affald der er tale om, og hvordan det behandles.

Affaldsdata bruges til planlægning af affaldshåndtering, både på europæisk-, nationalt- og kommunalt niveau. Data bruges også til at se, om Danmark når sine mål for reduktion og genanvendelse af affald samt som grundlag for kommunernes affaldstilsyn på virksomheder.

Liste over gældende afgørelser:

- 07-06-2018, Revurdering af Miljøgodkendelse 2018
- 09-06-2022, Miljøgodkendelse vedr. udskiftning af indløbsknuser 1
- 18-11-2022, Udledningstilladelse til industrielt belastet overfladevand
- 19-01-2023, Miljøgodkendelse til ændring af afkast 20-VU01 og 20VU12
- 08-11-2023, Udskiftning af brikettepresse samt flytning af projekter til hal 22

Gennemgang af miljøforhold

Med udgangspunkt i vilkårene i de gældende miljøgodkendelser foretages der med tre års frekvens et basistilsyn på Vald. Birn A/S.

Basistilsyn er primært beskrevet i Miljøtilsynsbekendtgørelsen (og uddybet i Miljøtilsynsvejledningen), Her er, hvad der generelt gælder for basistilsyn:

- **Definition:** Et basistilsyn er et planlagt tilsyn, der som minimum omfatter en gennemgang af virksomhedens miljøforhold, herunder en fysisk besigtigelse af anlægget.
- **Formål:** At kontrollere, at virksomheden overholder miljølovgivningen, vilkår i miljøgodkendelsen og BAT (Best Available Techniques).
- **Krav:** Alle listevirksomheder, der kræver miljøgodkendelse, er omfattet af krav om tilsyn.
- **Hyppighed:** Tilsynsfrekvensen afhænger af tilsynskategorien (kategori 1-4), hvor højrisikovirksomheder (kategori 1) skal have hyppigere tilsyn end lavrisikovirksomheder.

Generelle forhold

I forhold til det daglige visuelle tilsyn på fabrikken er der etableret et velfungerende samarbejde mellem miljøfunktionen og arbejdsmiljøfunktionen, som er repræsenteret i alle afdelinger. Miljø og arbejdsmiljø går således hånd-i-hånd i de løbende runderinger og dækker dermed alle de forskellige arbejdsområder. Samarbejdet er etableret så der er medarbejdere i de forskellige afdelinger, som har til opgave at holde øje med produktion og processer også ser på områderne ift. påvirkninger af det eksterne miljø. Det er primært emner som oplag af affald, oprydning og rengøring, spild og uheld, revner i befæstede arealer, oplag på ubefæstede arealer o.l., hvor der er behov for løbende at foretage virtuelle tilsyn.

Evt. observationer og hændelser vedr. miljø bliver indrapporteret i et fælles Safety Manager System (EHS-system), der også omfatter arbejdsmiljøområdet. Derved bliver opgaver og hændelser registreret og prioriteret. Ved evt. miljøhændelser kontaktes også Environmental Manager, som følger opgaven/hændelsen og hjælper med evt. yderligere tiltag samt følger opgaven til den er afsluttet.

Indretning og drift

Et støberi er typisk indrettet med fokus på effektive materialeflows, robuste anlæg og høj driftssikkerhed. Produktion og indretning tager i stigende grad hensyn til miljøpåvirkning, hvor der arbejdes med reduktion af emissioner, støj og affald samt korrekt håndtering og genanvendelse af materialer. Vedligeholdelse af anlæg spiller en central rolle for at sikre stabil drift, minimere nedetid og forlænge udstyrets levetid, ofte gennem forebyggende og tilstandsbaseret vedligehold. Samtidig er der et stærkt fokus på energiforbrug, da smelteprocesser er energitunge. Derfor optimeres processer løbende med henblik på energieffektivitet, varmegenvinding og anvendelse af mere bæredygtige energikilder.

Luftforurening

Emissioner til luft omfatter alle aktiviteter fra støberifunktionen, maskinværksteder og maleafdelingen.

Fra støberiet er de afkast der har relation til processer og enhedsoperationer reguleret i miljøgodkendelsen gennem vilkår her er der primært fokus på støv og metaller. Den typiske rensning der anvendes er filteranlæg. Virksomheden har for at øge kontrollen med effektiviteten af filtrene indført et ”politifilter” der er monteret efter hovedfiltret til at opfange en øget emission hvis en filterpose flænger, en alarm sikre at filteranlægget lukkes ned og fejlen rettes.

Lugt

Der har ikke været konstateret lugtgener på virksomheden.

Ved specielle vejrforhold eks. fugtig luft og ingen vind kan der på virksomheden fornemmes en *støberilugt* der beskrives som lugt af varmt jern.

Miljøstyrelsen har ikke modtaget henvendelser med klager over lugt fra naboerne til virksomheden.

Spildevand

Vald. Birn A/S har i november 2022 modtaget godkendelse fra Miljøstyrelsen til at al industrielt belastet overfladevand fra 9,6 ha hos Vald.

Birn A/S udledes via regnvandsbassin ENG og til Storå. Der gives fortsat godkendelse til, at der må ske kontrolleret overløb fra bassin ENG til Storå.

Vald. Birn udtager hver anden måned prøver fra regnvandsbassinet som analyseres og kontrolleres for overholdelse af grænseværdierne.

Miljøstyrelsen skal straks orienteres såfremt vilkårene i udledningstilladelsen for regnvandsbassinet ikke overholdes.

Virksomheden er endvidere ansvarlig for at data for kontrollen med udledningen fra regnvandsbassinet indtastes i NOVSNA/PULS.

Processpildevand tilledes til Vestforsyning. Holstebro Kommune har meddelt tilslutningstilladelse for processpildevand fra virksomheden. Spildevandet fra fabrikken tilledes til opsamlingsstank hvorfra der udtages prøver som kontrolleres for tungmetaller inden det tilledes til offentlig kloak.

Støj

På tilsynet blev det aftalt at der udarbejdes en ny støjberegning for støjen fra hele virksomheden. I denne sammenhæng skal det også kontrolleres om støjkilder og støjdata for kilderne er opdaterede og aktuelle.

Der afholdes dialogmøder med naboer til virksomheden hvert år. Støj har ikke været nævnt som et emne for naboerne.

Miljøstyrelsen har ikke modtaget henvendelser med klager over støj fra virksomheden. Tidligere har åbne porte været påtalt af Miljøstyrelsen, og Vald. Birn har ændret praksis så der er etableret automatisk åben og lukke udstyr på porte og døre som sikre at disse lukkes.

Affald

Planerne om ”det effektive affaldstilsyn” blev drøftet med Vald. Birn, og det blev diskuteret, hvordan virksomheden kan forberede at et kommende affaldstilsyn kan afvikles effektivt på en overskuelig måde. Virksomheden har interne planer for sortering, opbevaring og oplag af forskellige affaldsfraktioner. Planerne er fordelt på henholdsvis støberiet og renserkammer samt maskinfabrikken og maleafdelingen. Planerne vil på sigt blive samlet til én fælles plan for også at omfatte fælles områder og ny omklædningsbygning.

Virksomheden har fokus på sortering af de forskellige affaldsfraktioner der løbende genereres i produktionen, herunder emballageplast, som dermed kan sendes til genanvendelse. Plaster sorteres i en ren/tør og en uren/våd fraktion, da dette er afgørende for den videre disponering for genanvendelse.

Overjordiske olietanke

Den eneste olietank på fabrikken er en 1200 liters ståltank etableret ved hal 22. Tanken er etableret op ad den sydvest vendte facade med vejrligs beskyttelse og opsamlingsbakke under tanken. Tanken er placeret på befæstet areal.

Tanken anvendes til opbevaring af diesellole, der anvendes til forsyning af køretøjer, som anvendes internt på siden.

Jordforurening

Der blev ført tilsyn med jordforurening og foretaget vurdering heraf.

Befæstede arealer. Virksomheden er en stor virksomhed med ca. 6,2 Ha befæstet areal heraf dog ca. 2/3 som tagarealer. Den resterende del består primært af udendørs interne kørearealer og en mindre del der anvendes til oplag af råvarer og affald i containere.

Der findes bygninger til både oplag af råvarer og oplag af farligt affald. Begge bygninger fremstår i god stand med befæstet arealer der er vedligeholdt og som bliver besigtiget løbende gennem visuel inspektion af virksomhedens driftspersonale. Arealerne indgår endvidere i virksomhedens vedligeholdelsessystem med en fastsat rutine for en udbygget kontrol.

Der foregår oplag af større og mindre containere på udendørs arealer på hele virksomheden. Virksomheden udendørs arealer er befæstet med enten beton eller

asfalt. De anvendes primært til intern kørsel og vedligeholdes også herefter da en stor del af trafikken er tung trafik med store lastvogne og anhængere.

Ifølge vilkår I21 i miljøgodkendelsen skal der foretages monitoring af stoffer i grundvandet. Der er foretaget undersøgelser af grundvand ved olietank og råvarer plads.

Denne undersøgelse er en opfølgning på tidligere undersøgelser fra 2017.

Siden 2017 er der udført følgende monitoringer:

Monitoring i år:	2017	2018	2022
Olietank	Basistilstandsrapport	Regions rapport	Opfølgning
Råvarer plads	Basistilstandsrapport	Regions rapport	Opfølgning

Ved opfølgningen i 2022 var der i måleperioden ikke nok vand i undergrunden og virksomheden valgte at udskyde målingerne. Der er ikke i 2025 foretaget opfølgende målinger.

Region Midtjylland foretog i 2018 en V2 kortlægning af Vald. Birn A/S.

Undersøgelsen omfatter 28 boringer (heraf 24 filtersatte) i det øvre, sekundære grundvand samt analyser af poreluft og jord. Der er konstateret lokale forekomster af kulbrinter, metaller og enkelte klorerede forbindelser i både grundvand og jord, primært ved olieudskillere og det sydlige forsinkelsesbassin. Nogle forureninger er ikke fuldt afgrænsede, men vurderes generelt at have begrænset udbredelse. Poreluftmålinger viser forhøjede niveauer visse steder, men uden betydning for indeklimaet ved nuværende anvendelse.

Rapporten konkluderer, at de konstaterede forureninger vurderes samlet set ikke at udgøre en væsentlig risiko for hverken grundvandsressourcen, overfladevand (Storåen og Frøjk Bæk), indeklima eller menneskers sundhed ved den nuværende arealanvendelse, primært på grund af begrænset udbredelse, lave koncentrationer og beskyttende lerlag.

Vald. Birn A/S har planer om opførelse af en ny containerplads på virksomhedens areal som skal rumme 27 lastvognscontainere.

Containere oplagres rundt omkring på virksomhedens areal, når containeren er fyldt rekvireres vognmand og containeren afhentes og bringes til tømning jf. miljøgodkendelsen samt ift. kommunens anvisninger om affald.

Containerpladsen skal anvendes til oplag af container, dels som en mellemstation af fyldte containere inden afhentning til tømning, og dels af tomme containere der placeres, som erstatning for de fyldte, rundt omkring på siden. Virksomheden er i ansøgningsfasen med projektet og det overvejes p.t. hvordan pladsen skal befæstes og også hvordan overfladevandet fra pladsen skal afdrænes og om det kan tilledes Bassin ENG.

Til- og frakørsel

Virksomheden modtager dagligt ca. 50 lastbiler. For at effektivisere den interne trafik er der dels etableret to indkørsler, og trafikken er ensrettet så det bliver nemmere at holde et flow gennem de interne kørselsveje på siden.

Internt er der etableret en opmagasineringsplads til lastbiler, der afventer at pladsen for dem bliver ledig. Pladsen er reguleret med lysregulering og storskærme med tekst til chaufførerne omkring deres køreruter internt på siden.

Indberetning/rapportering

Virksomheden fremsender årsrapporter til Miljøstyrelsen. Egenkontrollen er via miljøledelsessystemet linket til det interne vedligeholdelsessystem hvor der er opført arbejdsplaner for vedligeholdelsesopgaver og for reparations- og udskiftningsarbejde ift.

driften. Miljøgodkendelsens kontrolvilkår er på lignende måde registreret og sikret at indberetninger og rapporter foregår efter planen.

Driftsforstyrrelser og uheld

Der kan forekomme spild fra lastbiler der befinder sig på virksomhedens interne arealer. Derfor har virksomheden et internt beredskab der råder over udstyr og materialer til opsamling af evt. spild af dieselolie og hydraulikolie.

På samme måde har virksomheden ift. afdelingernes enhedsoperationer som kan medføre spild eks. spild af hydraulikolie, eller kemikalier der anvendes i produktionen. Der føres journal over alle hændelser som er samlet i virksomhedens EHS-system. Listen blev fremvist ved tilsynet. Der er i 2025 ikke indberettet hændelser om driftsforstyrrelser eller uheld til Miljøstyrelsen.

Opsummering:

Tilsynet gav ikke anledning til bemærkninger.

På tilsynet blev aftalt, at

- Miljøstyrelsen følger op på sagsforløbet omkring overfladevand fra virksomheden.
- Miljøstyrelsen har bedt om oplysninger ift. MCP på fabrikken, Miljøstyrelsen har efter tilsynet modtaget dokumentation, der viser at fabrikken ikke er omfattet af BREF-MCP/BEK nr. 1408 af 27/11/2023 for MCP fyringsalæg.
- Vald. Birn skal løbende følge op på at data indberettet til NOVANA/PULS er korrekte og godkende de indtastede data.
- Der skal udarbejdes ny støjberegning der dokumentere støjen fra hele virksomheden
- Der skal indsendes oplysninger om befæstelse samt overfladevandskoncentrationen fra den ansøgte containerplads til Miljøstyrelsen.
- Vald. Birn indsender statusmail omkring tilbagelægning af afkast 10-VU20 og 20-VU03 til eksisterende 32 m afkast.
- Vald. Birn skal forberede hvordan et effektivt affaldstilsyn kan foregå på siden.
- Miljøstyrelsen ønsker en kopi af virksomhedens skrotbog tilsendt.

Virksomheden har haft udkast til tilsynsrapport til kommentering inden offentliggørelsen.